ԳԱՑՄԱՆՔ

Կ. Պօլսոյ եր. Տարեկան 180 ղ. Արծաթ
,, ,, Վեցամսեայ 100 ,, ,,
,, ,, Եռամսեայ 60 ,, ,,
Գաւառաց եւր. Տարեկան 200 ,, ,,
,, ,, Վեցամսեայ 110 ,, ,,
Մէկ թիւը՝ Մեծ թերթ 3 ,, ,,
,, Փոքր ,, 1 ,, ,,
Ծանուցմանց տողը 2 ղուրուշ է։

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԳԱՑՄԱՆՔ

Բաժանորդագրութիւնը կանխիկ է, եւ ամեն ամսոյ 1ին կամ 15ին կ'սկսի։
Դուրս գացած լրագրաց համրու ծախքը Խմբագրութեան վրայ է։
Լրագրոյս վերաբերեալ ամեն մէկ կամ որ եւ իցէ գրութիւն՝ Խմբագիր-Տնօրէնին պէտք ուղղուի. եւ համրու ծախքն ալ ղրկողին վրայ է։

ԱԶԴ

Հինգշաբթի օրը Աւետման տօնին պատճառաւ լրագրոյս տպարանը գոց ըլլալով, այսօր կէս թերթ միայն կրցանք հրատարակել։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 9 ԱՊՐԻԼ 1866

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Արդիւնաւ ամէնէն կարեւոր լուրը Մօլտավիայէն կու գան։ Եաշի մէջ բաժանման փորձեր եղան, բայց ատժամանակեայ կառավարութիւնը շուտով զօրեղ զանունք եւ խաղաղութիւնը վերահաստատուեցաւ։ Պատահած խռովութեանց վրայ տանուած լուրերն ասոնք են։ Ռուսիոյ հպատակներէն Ռօզնովանօ Մուրուզի իշխանը Մօլտավիոյ մէջ ստացուածներ ունենալով քանի ժամանակէ ի վեր Եաշ եկած էր, ուր ձեռքի տակէ կաշխատէր որ ատժամանակեայ կառավարութեան դէմ ապստամբութիւն մը հանէ։ Ոստիկանութիւնը՝ որ ամեն շարժումները կը գիտէր, հրաւիրեր է որ երկրէն դուրս ելնէ, բայց Մուրուզի մերժեր է՝ պատասխանելով թէ իր փեսային՝ Նիքօլաս Ռօզնովանոյի քաղաքականութիւնը պաշտպանելու եկած է։ Հետեւեալ օրը Ռօզնովանօ յայտարարութիւն մը հրատարակելով՝ ժողովուրդն ապստամբութեան կը յորդորէ։ Այս վերայ կառավարութիւնը՝ կռիւ մը չըլլալու համար՝ Ռուսիոյ Հիւպատոսին կը դիմէ որ Մուրուզի իշխանը դուրս հանէ. բայց դեռ Հիւպատոսը պատասխան չտուած, Եաշի մայր եկեղեցւոյն առջեւ խումբեր կը կազմուին, եւ Եաշի արքեպիսկոպոսն եկեղեցական զգեստներով եկեղեցիէն կ'ելնէ եւ ապստամբաց գլուխը կանցնի։ Ապստամբք, որոց թիւը 300ի չափ կար, քանի մը գլխաւոր գրգռիչներու ծառայներէն եւ օտարականներէ կը բաղկանային (որք Յոյն Պուլղար եւ Հայ էին կըսէ Լա Թիւրքի լրագիրը)։ Ասոնք քար նետել սկսին զինուորաց վրայ, անոնք ալ զէնք գործածելով կը ցրուեն զանոնք։ Իսկ արքեպիսկոպոսը կռւոյն մէջ վիրաւորուելով Նիկողի մը մէջ կը պահուի, բայց ոստիկանութիւնը զինքը գտնելով կը բանտարկէ։ Քիչ մը ետքը Ռօզնովանոյի տան եւ մայր եկեղեցւոյն առջեւ նորէն խումբեր կը կազմուին, որք հեծելազօրաց վրայ կրակ ընելով անոնցմէ մէկը կը սպաննեն, պատնէշ մը կանգնելով կարմիր դրօշ մը կը տնկեն եւ զօրաց հետ կռուելու կը պատրաստուին։ Ոստիկանութիւնը պատգամաւորներ կը ղրկէ անոնց, բայց ապստամբները քար նետելով եւ հրացան արձակելով ետ կը դարձնեն պատգամաւորները, եւ վերջապէս զօրքն ալ կրակ ընելով ապստամբները կը ցրուէ։ Ապստամբաց գլուխները բռնուած են, եւ Մուրուզի իշխանը Ռուսիա փախած է։ Ապստամբները կը պարծին եղեր թէ Եաշի մէջ հրացանի հարուած մ'արձակուածին պէս տասն հազար ռուսական զօրք Մօլտավիա պիտի քալէր, բայց այս մեծամտութիւնն ընդունայն եղեր է։

Այս պարագաներուն մէջ ատժամանակեայ կառավարութիւնը քաղաքագէտ փափկանկատութիւն մը ցոյց կու տայ։ Մօլտօ-Վալաքիոյ ընտրողութիւնը Ֆլանտրի դքսին կողմանէ մերժուելէ ետեւ, ատժամանակեայ կառավարութիւնն ուրիշ իշխան մը գտնելու փութաց, որպէս զի երկրին ներկայ վիճակին շարունակութեամբ խռովութիւններ չծագին։ Այս նոր ընտրեալը իշխանն է Կարոլոս Հօհէնցոլլէրն-Սիկմարինկէն իշխանը՝ որ Պրուսիոյ զինուորական ծառայութեան մէջ է։ Ռումէնք մեծ դժգոհութեամբ կ'ընդունին այս ընտրութիւնը՝ որ ընդհանուր քուէարկութեամբ պիտի հաստատուի։ Կըսուի թէ Կարոլոս իշխանը խոստացեր է որ Ք. Գուզայի դերիշխանութիւնը եւ Փարիզի դեսպանաժողովին կողմանէ առաջարկուելիք բոլոր պայմանները ընդունի։ Քուէարկութիւնն ապրիլ 8/20ին պիտի վերջանայ, ուստի հեռագիրն անշուշտ այսօր կամ վաղը անոր արդիւնքը կը ծանուցանէ, որով կը յուսացուի թէ Ռումանիոյ խնդիրն առանց մեծ դժուարութիւններ հանելու կը լուծուի։ Ք. Գուզա օտար իշխանի մ'ընտրութեան կը դիմանի եթէ իր դերիշխանութիւնը ճանչցուի։ Ալեմանեան մեծ տէրութիւններն ալ գոհ կըլլան եթէ առանց Ք. Գուզան խռովեցնելու Ռումէններուն բաղձանքը կատարուի, եւ տեւական կառավարութիւն մը հաստատուի Մօլտօ-Վալաքիոյ մէջ։ Իսկ Ռուսիա, ուրիշ քաղցրութիւն առած կը կարծուին Մօլտավիոյ մէջ ապստամբութեան հեղինակները, եւ որ Փարիզի դեսպանաժողովին մէջ սաստկապէս դէմ կը կենայ Դանուբեան իշխանութեանց միութեան, պիտի հարկադրի կատարուած իրողութիւններն ընդունելու։

Պետերսպուրկէն ապրիլ 16 թուով առնուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ սոսկալի դաւաճանութեան փորձ մ'եղեր է Աղեքսանդր կայսեր վրայ։ Կայսրն ամառուան պարտէզէն զբօսավայրէն ելնելով կառք նստած ատեն, անծանօթ անձ մ'ատրճանակ պարպեր է վրան, բայց բարեբաղդաբար հետեւանք մը չէ ունեցեր։ Իսկ եղեռնաւորը ձերբակալ եղեր է։ Ի՞նչ են այս եղեռնական գործին պատճառները, կամ ո՞վ է այն յանդուգն անձը՝ որ առանց Ռուսաց կայսեր կեանքը դաւաճանելու յուսահատական քաջութիւնը կամ մոլեռանդ փառքը ունեցեր է։ Արդեօք այն հայրենասէր թշուառ Լեհերէն մէ՞կն է, որք իրենց հայրենեաց անկախութեան կործանումն, եւ իրենց ծայրի երկնատուրդութեան կամ աքսորուիլը, կամ Ռուսաց բանակներուն մէջ զինուոր գրուիլը, եւ կամ Սիպերիոյ սառնամանեաց մէջ աքսորուիլը տեսնելով վրէժխնդրութեան կատաղի ոգւով մը գրգռուեր՝ այս ոճիրը գործելու ձեռնամուխ եղեր է։ Բայց շարժառիթն ինչ ալ որ ըլլայ, Աղեքսանդր կայսեր կենաց բարձումը մեծ դժբաղդութիւն մը պիտի ըլլար Ռուսիոյ համար, ուստի եւ մեք ալ որ բազմաթիւ ազգայիններ ունինք Նորին վեհափառութեան կայսերական հովանաւորութեան ներքեւ, անհնար է որ անկեղծ ուրախութիւն մը չզգանք կայսեր անվնաս ազատուելուն վրայ, ուրախութիւն մը՝ զոր կը յուսանք թէ մեր ազգային Պատրիարքարանն ալ կը փութայ պաշտօնական կերպով մատուցանել Ռուսաց Վեհ. դեսպանին յայտնելու. քանի որ պէտք չէ որ Հայերն այս պարագայիս մէջ ալ անհաղորդութեամբ կամ անտարբերութեամբ ուրիշ ազգաց պէս միւս ազգերէն ետ մնան, ըստ որում, եթէ ոչ քաղաքականութիւնը, գոնէ քաղաքավարութիւնը կը պարտաւորէ մեզ այս ուրախակցութիւնը մատուցանելու։

Աղեքսանդր կայսեր թագաւորութիւնը եթէ միայն Լեհաստանի մասին անցեալ յիշատակաց քիչ մը չմոռնանք, կրնանք ըսել թէ Ռուսիոյ պատմութեան մէջ առաջին կարգի տեղ մը բռնելու արժանի պիտի ըլլայ։ Իր օրովն անհամար ստրուկներ ոչ միայն ազատութիւն այլ եւ անշարժ կալուածներ առնելով ապրելու դիւրութիւն ստացան, եւ այս մեծ վերանորոգումը, որուն վրայ Եւրոպա անգամ կ'զմայլի՝ ի գլուխ ելաւ առանց կաթիլ մ'արիւն թափուելու։ Իր օրովն ազնուականաց աւատական բռնութիւնը վերցաւ, որք հիմա ամբաստանական սահմանադրութիւն մը հաստատել տալու կը ջանան, որպէս զի իրենց կորուսեալ արտօնութիւնը գոնէ այս կերպով դարձեալ ձեռք բերեն։ Բայց կայսեր կառավարութիւնն ազնուականաց առաջարկութիւնները մերժելով ժողովրդեան յառաջդիմութեանը կաշխատի, որ Ռուսիոյ համար քաղաքական ազատութեան ոսկեայ ապագայ մը կը խոստանայ։ Վերջապէս իր օրով կառավարական հին խստութիւններն հետզհետէ կը մեղմանան եւ օրէնքը կը բարեկարգի։ Աղեքսանդր կայսրը տակաւին մեծ բարեկարգութիւններ ընելու յոյս կու տայ իր ընդարձակ կայսրութեան մէջ, ըստ որում բացարձակ իշխանութեանց ներքեւ ամեն բան վեհապետին կամքէն ծագում կառնէ, ուստի եւ խիստ ցաւալի էր որ Աղեքսանդր կայսեր պէս յառաջդիմութիւն սիրող եւ լուսաւոր մտաց տէր վեհապետ մը կեանքն աշխարհիս վրայէն տարաժամ վերնար։

Ամսոյս 3ին Անգլիոյ մէջ յուղարկաւորութեան տխուր հանդէս մը բազմաթիւ երեւելի անձինք մէկ տեղ գումարեց, որոց մէջ էին Պելճիքայի թագաւորը, Կալլէսի իշխանը, շատ մը իշխաններ, դուքսեր եւ կոմսեր, Պ. Պ. Թիէր, Կիզօ, Սէն-Մար-Ժիրարտէն, Բրէվօ-Բարատոլ եւայլն եւայլն։ Այս յուղարկաւորութիւնը Գաղղիոյ նախորդ Լուի-Ֆիլիփ թագաւորին ամուսին Մարի-Ամէլի թագուհւոյն համար էր, որ անգլիացներուն իր մահկանացուն կնքեց 84 տարուան հասակին մէջ։ Իր դագաղին բոլորիքն էին իր որդիքն ու թոռները, որք եթէ 1848ի յեղափոխութիւնը չպատահէր, հիմա Թիւյլըրիի պալատին մէջ պիտի բազմէին։ Այս է ահա աշխարհիս յեղյեղուկ ընթացքը։ Ոչ Լուի-Ֆիլիփ, ոչ ալ իր ամուսինը մասնաւոր յանցանք մ'ունէին, բայց այն դժբաղդ պատահարն՝ որ անցեալ դարուն վերջը թագաւոր մը Փարիզի մէջ 'ի մահ մատնած էր, այնպէս բերաւ որ ասոնք ալ աքսորի մէջ իրենց կեանքը վերջացնեն։

Ազատութեան եւ հաւասարութեան սէրն էր 1848ին Գաղղիոյ յեղափոխութեան շարժառիթը, բայց եւ այնպէս շատ չանցաւ Գաղղիա բացարձակ իշխանութեան գիրկը նետուեցաւ, որ իրեն փառք եւ մեծութիւն կը խոստանար։ Նափոլէոն կայսրն Օրէնսդրական ժողովոյն պատասխանելով կըսէր թէ իր խոստումը կատարեց, բայց Գաղղիա դարձեալ ազատութեան ուրուականովը տագնապիլ կ'սկսի։ Սակայն Նափոլէոն կայսրը քաջ գիտէ ժողովրդեան համակրութիւնը գրաւելու եղանակները, եւ ինչպէս Պ. Ռուէ ըսաւ Օրէնսդրական ժողովոյն մէջ, եթէ կայսրն այսօր հրաժարիլ ուզէ, ժողովուրդն ընդհանուր համաձայնութեամբ կը վերահաստատէ զինքն իր իշխանութեան մէջ։ Արդարեւ եթէ Գաղղիա բացարձակ տէր մը կուզէ, որ խաղաղութեան ատեն հզօր ձեռօք կառավարութեան ղեկն ուղղէ, եւ պատերազմի ժամանակ իր բանակներն յաղթութեան առաջնորդէ, Նափոլէոն կայսրէն լաւագոյն վեհապետ մը չկրնար գտնել։ Գաղղիոյ մէջ մէկ երկու տարիէ 'ի վեր երկրագործաց կրած նեղութիւնն եւ ասոր վրայ Օրէնսդրական ժողովոյն մէջ տեղի ունեցած վիճաբանութիւնները ծանուցած ենք։ Կայսրն այս նեղութեան պատճառները հեռացնելու համար՝ մասնաւոր յանձնաժողով մը կազմելով գոհ չըլլար, այլ անձամբ ինք ալ Գաղղիոյ ամեն գաւառները պիտի շրջի եւ երկրագործաց վիճակին հասկնայ։ Ահա այսպիսի գործերով է որ Նափոլէոն կայսրը ժողովրդեան սէրն ու համակրութիւնը կը գրաւէ։

Աւստրիոյ եւ Պրուսիոյ մէջ նոր դարձուած մը կայ, որով թէպէտ խնդիրը չլուծուիր, բայց պատերազմի կասկածներն առ այժմ կը փարատին։ Երկու տէրութեանց մէջ եղած դեսպանական թղթակցութեանց հետեւանքն այն եղաւ, որ երկուքն ալ զատ զատ նպատակներով խնդիրը գերմանական դաշնակցութեան Ատաժողովին ողջմանը կը ներկայացնեն։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀՐԿԻԶԵԱԼ ԹԱՂԵՐՈՒՆ ՇԻՆՈՒԹԻՒՆԸ

Անցեալ օգոստոս 25ին եւ անկէ ետեւ պատահած քանի մը մեծամեծ հրկիզութիւնները մայրաքաղաքիս մէջ շատ թաղեր բոլորովին աւերակ դարձուցին եւ շատ ազգաց ընտանիք իրենց բնակարաններէն զրկելով թշուառութեան մէջ ձգեցին։ Այսպիսի մեծ դժբաղդութիւն մը կայսերական կառավարութեան խնամքն ու հոգածութեամբը միայն կրնար մեղմանալ։ Անհատի մը վրայ ինկած մասնաւոր փորձանք մը՝ որչափ ալ աղետալի եւ կարեկցութեան արժանի ըլլայ, մասնաւոր օգնութեամբ կամ դարմաններով կրնայ սփոփիլ, բայց հասարակաց վրայ եկած մեծ փորձանք մ'ընդհանուր միջոցներով միայն կրնայ դարմանուիլ։ Մարդկային ընկերութիւնը՝ ինչպէս իր ամենէն յետնեալ մէկ անդամին, այնպէս իր անդամոց մէկ մեծ մասին փորձանութեան հանդիպած ատեն օգնելու պարտական է։ Քաղաքակրթեալ երկրի մը մէջ կառավարութիւնը մարդկային ընկերութեան ներկայացուցիչն է, ուստի եւ իր պարտքն է մեծամեծ դժբաղդութեանց մէջ կարելի եղածին չափ հասարակաց վիշտն ամոքելու ջանալ։

Երախտագէտ ըլլալու ենք ուրեմն կայսերական կառավարութեան՝ որ երբեք հասարակաց դժբաղդութեան վրայ անտարբեր կեցած չէ։ Օգոստոս 25ի հրդեհին բոցերն հազիւ մարած էին, մինչդեռ Ք. Ալի փաշային նախագահութեամբ աղքատ հրկիզելոց օգնութեան յանձնաժողով մը կազմուեցաւ, որոյ խնամօք արդէն 5 միլիոն ղուրուշէն աւելի նպաստ հաւաքուած է։ Բայց եթէ այս նպաստներուն ամենն ալ մէկէն հրկիզելոց բաժնուելով տրուէր, իրենց վիճակին տեւական եւ հաստատուն օգնութիւն մը չպիտի կրնար մատուցանել, ուստի յանձնաժողովին տեղեկագիրը կը ծանուցանէր թէ նպաստներուն երկու միլիոնը միայն պիտի բաշխուէր, իսկ մնացածը աղքատ հրկիզելոց տուները շինելու կամ ուրիշ այնպիսի նպատակներու պիտի գործածուէր, որպէս զի մնայուն բարիք մը մատուցանէ։ Անոնք մնայուն բարիք մ'ալ ինչպէս կրնար մատուցանել, եթէ ոչ փայտակերտ եւ դիւրավառ տուներու տեղ քարուկիր տուներ շինել տալով, առանց որոյ՝ տրուած օգնութիւնը հիմնական օգուտ մը չէր կրնար ունենալ, քանի որ հրդեհի ծաւալման գլխաւոր պատճառը՝ այն է փայտակերտ շինութիւնը չվերնար։

Այս պատճառաւ հրկիզեալ տեղերուն շինութեան հրաման տալէ յառաջ կայսերական կառավարութիւնը խորհեցաւ թէ շինութիւնն ինչ կերպով կատարելու էր, եւ Արդարութեան բարձրագոյն ատեանը խնդիրը քննելով օգոստափառ Ինքնակալին տեղեկագիր մը մատոյց, որ իր կայսերական հաճութեամբ վաւերացնելով՝ հրաման ըրաւ, որ շինութիւններն անոր համեմատ կատարուին։ Մայրաքաղաքիս մէջ գրեթէ շարունակ պատահած հրկիզութեանց առաջքն առնելու միակ միջոցը քարուկիր շինութիւններն ըլլալով, բարձրագոյն Ատեանը չէր կրնար փայտանիւթ զայն ընդունելու, ինչպէս որ իր տեղեկագրին մէջ անժխտելի ապացոյցներով կը հաստատէ։

Կոստանդնուպօլիս աշխարհիս մէջ ամենէն գեղեցիկ դիրք ունեցող քաղաքներէն մէկն է, բայց մինչեւ ցարդ ապեւելեան անհոգութեամբ իր շինութիւնն անկարգ եւ անկանոն մնացեր է, որով մեծ տէրութեան մայրաքաղաքի մ'արժանի հազիւ քանի մ'երեւելի շէնք կը գտնուին։ Փողոցները ծամածուռ եւ նեղ, որք ոչ թէ փողոց, այլ մանուածոյ, ինչպէս Բարձր Ատենին տեղեկագիրն ալ կըսէ, ծակ բառերու արժանի են։ Բայց եթէ երեւոյթին ազդութիւնն այսչափ անհաճոյ կը թուի, փողոցներուն նեղութիւնն ու տուներուն փայտակերտ շինութիւնն ուրիշ աւելի ծանր եւ նիւթական վնասներ կը պատճառեն, վասն զի առաջինն ազատ երթեւեկութիւնը կ'արգիլէ եւ բնակարանաց օդն ապականելով հասարակաց առողջութեան կը վնասէ, եւ երկրորդն ալ, ինչպէս արդէն ըսուեցաւ, յաճախ հրդեհներ պատճառելով մեծ հարստութիւններ կը փճացնէ։ Ուստի փողոցներն ընդարձակել եւ տուներուն շինութիւնը տախտակ առ տախտակ քարուկիր ընել, մայրաքաղաքիս համար ոչ միայն մեծ վայելչութիւն, այլ եւ մեծ օգուտներ ալ կընծայէ։ Անկէց զատ եթէ փողոցներն ընդարձակին, տարակոյս չկայ որ հրդեհին առաջքն ալ դիւրաւ կառնուի, եւ ուրիշ կողմանէ տէրութեան խնայութիւն ընելու ալ միջոց մը կըլլայ, վասն զի այն ատեն ոստիկանութեան գործը դիւրանալով, հիմայ ամեն փողոցի գլուխ կանգնած եւ որպէս թէ անտառի մը մէջ պահպանութիւն ընելու զբաղած ոստիկանութեան զինուորաց կէսը բաւական կըլլայ մայրաքաղաքիս բարեկարգութեանը հսկելու։

Իսկ հրդեհին ատեն ատեն պատահելն արգիլելու միակ զօրաւոր միջոց շինուածոց քարուկիր ըլլալը հասկնալէ ետեւ, թողուլ որ ուզողը կամ կրցողը քարուկիր, չուզողը կամ չկրցողը փայտակերտ տուն շինէ դարձեալ, այն ատեն բազմաթիւ փայտակերտ տուներու մէջ մնացած քարուկիր շինուած մը պարզապէս կիր ըլլալու համար դիզուած քարակոյտի կը նմանի, կըսէ Բարձրագոյն Ատենին տեղեկագիրը։ Եւ արդարեւ ասկէց լաւագոյն նմանութիւն մը չէր կրնար տրուիլ։ Ուստի իրաց զօրութիւնն այնպէս կը պահանջէ որ ոչ միայն փողոցներն ընդարձակին, այլ եւ հրկիզեալ թաղերու բոլոր տուներն ալ՝ ըստ կայսերական հրամանին՝ մէկ գծի վրայ քարուկիր շինուին։

Սակայն կ'առարկուի թէ քարուկիր շէնքն աւելի ծախք կը պատճառէ, զոր հասարակութեան մէջ ամեն մարդ չկրնար տանիլ։ Բարձրագոյն Ատեանն այս դժուարին կէտն ալ ուշադրութեան առնելով, իր տեղեկագրին մէջ կը ծանուցանէ թէ մայրաքաղաքիս մէջ քարուկիր շինութիւնները դիւրացնելու համար կայսերական կառավարութիւնը պէտք եղած միջոցները ձեռք առած է, որպէս զի հասարակ քարուկիր շինուածքի մ'ամեն մէկ կանգունը 150-300 ղուրուշի շինուի, ըստ տեսակին։ Փողոցներուն ընդարձակութեան համար ալ բաւական է քանի տարի առաջ դրուած կանոններն աւելի ճշդութեամբ գործադրել տալ։

Մայրաքաղաքիս առաւել վայելուչ եւ փառաւոր կերպարանք մը տալու համար, եւ միանգամայն նորոգութիւններն հասարակութեան, նա մանաւանդ

[illegible]

Ռ․ Պօլսոյ լինելով է, Օգոստոսեան Թեքէիսիայէն անուամբ Էզիկէ Ճաշակէն մինչև կոչում ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ընթեալ օգոստոս 25 ի Հրքէհէն պարած ամեն մէկ տուներուն ուրիշն ... [illegible]

[illegible]

ԱԶԳԱՅԻՆ

[illegible]

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

[illegible]

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿ

[illegible]

9 ապրիլ 1866

[illegible]

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

[illegible]

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐ

[illegible]

անուանքն է ։

․ ․ ․ խմբագիր ․

Ցանկաթիւ Հայկ․ ընկերութեան հրկիզելոց Մամաժողովի հաւաքած նուէրները հետզհետէ հրատարակելնիդ կը խնդրէ ․

ՏԵՏՐ Ա․

Ձիւղ․ Ջեռամբ Գեր․ Ներսէս եպիսկոպոսի վասն աղքատաց 1321

» » Պօղիկ աղա Գալէջեանի

Յարութիւն աղա Ալէքեան 407

Մանկասար աղա Ալիքսանեան 407

Շահէն աղա Նշմէքճեան 407

Ջեռամբ Յ․ աղա Նշմէքճեանի

Աբրահամ աղա Պալատցի 753,20

Սարգիս աղա Թաշճեան 63․ Մ․ Գրիգոր աղա Արապեան 21․ Բեդրոս Նշմէքեան 21․ Յարութիւն աղա Նամէրեան 42 147

Ձիւղ․ Ջեռամբ Գեր․ Նիկողոս եպս․ 633

» » Մկրտիչ աղա Երկանեան

Մուքիաս աղա Նշմէնեան 100

Մկրտիչ աղա Երկանեան 100

Տիկին Երանիկ 100

Սարգիս աղա Արապեան 42․ Անտոն եւ Խաչիկ աղայք Գազարոսեան 46․ Յարութիւն աղա Ակաճեան 46․ Աթանիք աղա Մարդարեան 21․ Գրիգոր աղա Կարապետեան 23․ Սարգիս աղա Կարապետեան 21․ Յօհաննէս աղա Նալէեան 46․ Համբարձում աղա Մաքսուտեան 21․ Գաբրիէլ Մ․ Յարութիւն աղայք 21․ Հայրապետ աղա 20․ Մ․ ըՍ․ ... աղա 21․ Մարգար աղա Յա-

կոբեան 21․ Մ․ Թորոսեան աղա 21․ Սեդրակ Միսս աղայք 92․ Ալեք Մ․ Ալիքսանեան 50․ Մելքոն Զարդինեան 21․ Յօհաննէս աղա Երամեան 21․ Պետրոս աղա Բըշըքճեան 31․ Անտոն եւ Խաչիկ աղայք Հաճեան 63․ Մ․ Յակոբ աղա 106․ Մ․ Անտոն աղա 21․ Ընձու Մ․ Պաւլիկ աղա 46 821

Ջեռամբ Սահակ աղա Զրպքճեանի

Յօհաննէս աղա Քալբաքճեան 100

Սահաթիկ աղա Ոսկերիչ 50

Միրիճանեան աղա Միրիճանեան 50

Ջեռամբ Օ․ Խոճասարեանի

Ա․ Յ․ Խ․ վասն գպրոցի 100

Ճիւղ․ Ջեռամբ Կիլիկիայի վասն աղք․

Գէորգ աղա Թօփհանէլեան 214

Ջեռամբ Համբարձում աղա Յովսէփեանի

Գասպար աղա Լաթիֆեան 50․ Նուանիկ Եղբարք 20․ Աչքը Գէորգ աղա 5․ Կարապետ աղա Քարամանճեան 107․ Փափազեան Մարտիրոս աղա 46․ Բարեպաշտ մին 20․ Յօհաննէս աղա Վարդանեան 20․ Համբարձում աղա Յովսէփեան 100 368

5479,20

Հայկ․ ընկերութեան

հրկիզելոց Մամաժողովոյ դանձապետ

Գ․ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Կ․ Պօլիս 8 ապրիլ․

Ընթեալ շաբթու հրատարակուած վրայ պատահած շփոթութեանց հակառակ այս շաբթու արժէթղթոց գինը բաւական վիճակի մը մէջ մնաց, և այսօր 38 5/8 է ․ Բայց՝ի եւրոպական պատերազմի կասկածներէ, ուրիշ այլ և այլ զրոյցներ ալ պատճառ եղան անցեալ շաբթուան տագնապին ․ [illegible]

[illegible]

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ

Լոյտիկի Շէյխ-փաշա թաղը Գօնչէլիւլեան Կարապետին ունեցած երկու գետինները, որոց մէկը 400 և միւսն 800 կանգուն են, աճուրդի դրուելով, ինչպէս որ մինչորդ դանուաղ՝ Նուրի տղան կը ծանուցանէ, առաջնոյն գինը 11,000 և երկրորդին գինը 16,000 դուրուշի ելած է ․ Ուստի կը ծանուցուի որ այս գետնին աւելցնելով քիչեալ գետիններն առնուլ ուզողները մինչև 15 օր փերայէշեալ մինչորդ Նուրի տղային երթան ․

ԴՐԱՄՈՑ ԱՐԺՈՂՈՒԹԻՒՆԸ	Գշ․	Եշ․	Ուր․
	Ղրշ․	Ղրշ․	Ղրշ․
Օսմանեան լիրա Մէճտ	102,30		102,30
« 20նոց արծաթ			
Էսհամը ումումիէ	36,37		38,25

Խմբագիր-Տնօրէն․

Կ․ Ս․ ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՅ

Կ․ ՊՕԼԻՍ ՉԻՆԻԼԻ [illegible]